

Pojem vážné újmy v uprchlickém právu

Ve své diplomové práci se autorka věnovala velmi zajímavému problému evropského azylového práva. Analýza pojmu vážné újmy je nejen klíčovým problémem mezinárodního práva a práva EU, ale také vhodným tématem diplomové práce na právnické fakultě. Zpracování tématu vyžaduje dobrou orientaci v základech mezinárodní ochrany lidských práv a evropského azylového práva a také důkladnou práci s příslušnou judikaturou evropských soudů.

Formální aspekty

Práce obsahuje 75 stran čistého textu. Práce je vybavena přiměřeně rozsáhlým seznamem použité literatury převážně v anglickém a českém jazyce. Výběr literatury odpovídá hlavnímu zaměření studie a umožňuje kritickou reflexi dané problematiky. Práce se sekundární literaturou a s poznámkami pod čarou odpovídá úrovni diplomové práce. Autorka věnovala formálním náležitostem patřičnou pozornost.

Připojen mohl být seznam použitých zkratk, který by ulehčil orientaci v textu. Práce je čtivá a psaná odborným jazykem. Z formálního hlediska diplomová práce jednoznačně splňuje kritéria kladená na tento druh vědecké studie.

Obsah

Kromě úvodu a závěru členila autorka svoji práci na šest hlavních kapitol. Autorka v úvodu své práce definovala 3 základní cíle, a to analýzu pojmu vážné újmy, komparaci evropské a vnitrostátní české úpravy a vymezení osob majících nárok na podpůrnou ochranu ve smyslu čl. 15 kvalifikační směrnice. Těmto cílům plně odpovídá zvolená systematika studie, která je vyvážená z hlediska struktury analyzovaného problému.

První část práce představuje historický vývoj pojmu vážné újmy a upozorňuje na to, jak definice tohoto pojmu navazuje na mezinárodní ochranu lidských práv. Druhá, třetí a čtvrtá část studie jsou věnovány aktuálnímu vymezení pojmu vážné újmy, přičemž toto členění práce sleduje logiku samotného článku 15 citované směrnice. Velmi zajímavým a podnětným způsobem reflektovala autorka význam příslušných ustanovení směrnice ve světle jejich transpozice a aplikace v českém právu. Autorka dále prokázala schopnost kvalifikovaným a přesvědčivým způsobem čerpat poznatky z evropské a národní judikatury a upozornit na složitější interpretační problémy.

V páté kapitole studie analyzovala autorka přidanou hodnotu úpravy vážné újmy v §14a zákona o azylu. Rozsáhlá šestá část souhrnně představuje různé aspekty, které s mezinárodní ochranou ve smyslu kvalifikační směrnice přímo a nepřímo souvisejí. V závěru práce shrnuje autorka hlavní výsledky práce a odpovědi na otázky, které byly v úvodu položeny.

Práce jako celek je velmi kvalitní dílo, které je postaveno na důkladném zkoumání právní terminologie v širším logickém kontextu a na příkladech soudní aplikace. Autorka vytipovala řadu relevantních výkladových problémů a přistoupila cílevědomě k jejich řešení. Za velmi přínosné považuji propojení terminologie evropského azylového práva s koncepcí mezinárodní ochrany lidských práv a mezinárodního humanitárního práva.

Celkové hodnocení

Diplomantka předložila velmi kvalitní studii, která jak z formálního hlediska, tak i obsahově splňuje kritéria kladená na diplomovou práci na Právnické fakultě UK. Prokázala angažovaný vědecký přístup ke složitému tématu. Cíle práce považuji za splněné.

Práci doporučuji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou „výborně“. V rámci ústní obhajoby by se mohla diplomantka vyjádřit k následujícím otázkám:

1. Autorka na různých místech kvalifikovaně porovnává různá jazyková znění kvalifikační směrnice. Na str. 11 však píše o jakési „originální verzi“ čl. 15 této směrnice. Proč považuje anglickou verzi za originální? Jak by autorka přistoupila k řešení konfliktu, který je výsledkem různých jazykových verzí předpisu EU?
2. V souvislosti s případem *Diakité* (str. 41-42) upozorňuje autorka na poněkud problematický přístup SDEU k výkladu mezinárodněprávního pojmu „vnitrostátní ozbrojený konflikt“. Je podle autorky na místě, aby se SDEU držel výkladu tohoto pojmu ve smyslu humanitárního práva? Je pojetí „vnitrostátního ozbrojeného konfliktu“ v podání SDEU užší nebo širší než tradiční humanitárněprávní pojetí? Jaké plynou z toho důsledky pro osoby hledající mezinárodní ochranu?

V Praze dne 20. května 2014

Doc. Dr.iur. Harald Scheu, Ph.D.